

UREDBA (EU) št. 377/2014 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
z dne 3. aprila 2014
o vzpostavitvi programa Copernicus in o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 911/2010
(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 189(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Globalno spremljanje okolja in varnosti (GMES) je bila pobuda za spremljanje Zemlje, ki se je pod vodstvom Unije izvajala v partnerstvu z državami članicami in Evropsko vesoljsko agencijo (ESA). Začetki programa GMES segajo v maj 1998, ko so institucije, sodelujoče pri razvoju vesoljskih dejavnosti v Evropi, sprejele skupno izjavo, znano kot „Baveno Manifesto“. V tem dokumentu so pozvale k dolgoročni zavezanosti razvoju vesoljskih storitev za spremljanje okolja, pri katerih se uporabljajo in nadalje razvijajo evropsko znanje in tehnologije. Unija se je leta 2005 strateško odločila, da bo skupaj z ESA razvila neodvisno evropsko zmogljivost za opazovanje Zemlje, ki bo zagotavljala storitve na področjih okolja in varnosti.
- (2) Na podlagi navedene pobude so bili z Uredbo (EU) št. 911/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ vzpostavljeni evropski program za spremljanje Zemlje (GMES) in pravila za izvajanje njegovih začetnih operativnih dejavnosti.
- (3) Program, vzpostavljen z Uredbo (EU) št. 911/2010, bi bilo treba nadaljevati v okviru večletnega finančnega okvira 2014–2020, vzpostavljenega z Uredbo Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 ⁽⁴⁾, vendar bi bilo treba kratico „GMES“ nadomestiti z imenom „Copernicus“, da bi se olajšala komunikacija s širšo javnostjo. Komisija je blagovno znamko registrirala, tako da jo institucije Unije lahko uporabljajo, njena uporaba pa se lahko dovoli tudi drugim zainteresiranim uporabnikom, zlasti ponudnikom temeljnih storitev.
- (4) Program Copernicus temelji na partnerstvu med Unijo, ESA in državami članicami. Zato bi moral temeljiti na obstoječih evropskih in nacionalnih zmogljivostih, ki bi jih moral dopolnjevati z novo skupno razvito infrastrukturo. Za izvedbo tega pristopa bi morala Komisija vzdrževati dialog z ESA in državami članicami, ki so lastnice zadevne infrastrukture v vesolju in *in situ*.
- (5) Program Copernicus bi za uresničitev svojih ciljev moral zagotavljati avtonomno zmogljivost Unije za opazovanje iz vesolja ter operativne storitve na področju okolja, civilne zaščite in civilne varnosti, pri tem pa dosledno spoštovati nacionalne mandate glede uradnega opozarjanja. Uporabljati bi moral tudi razpoložljive podatke iz sodelujočih misij in podatke *in situ*, ki jih zagotavljajo zlasti države članice. Program Copernicus bi moral v največjem možnem obsegu uporabljati zmogljivosti za opazovanje iz vesolja držav članic in s tem povezane storitve. Uporabljati bi moral tudi zmogljivosti komercialnih pobud v Evropi in s tem prispevati tudi k razvoju donosnega komercialnega vesoljskega sektorja v Evropi. Spodbujati bi bilo treba tudi sisteme za optimizacijo prenosa podatkov, da bi se nadalje izboljšale zmogljivosti zaradi naraščajočega povpraševanja uporabnikov po podatkih v skoraj realnem času.

⁽¹⁾ Mnenje z dne 16. oktobra 2013.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 12. marca 2014 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 24. marca 2014.

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 911/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2010 o evropskem programu za spremljanje Zemlje (GMES) in njegovih začetnih operativnih dejavnostih (2011–2013) (UL L 276, 20.10.2010, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 (UL L 347, 20.12.2013, str. 884).

- (6) Lokalnim organom ter malim in srednje velikim podjetjem (MSP) bi pri spodbujanju in lažšanju uporabe tehnologij za opazovanje Zemlje morale pomagati namenske mreže za razširjanje podatkov programa Copernicus, tudi nacionalni in regionalni organi.
- (7) Cilj programa Copernicus bi moral biti zagotavljanje točnih in zanesljivih informacij na področju okolja in varnosti, ki so prilagojene potrebam uporabnikov in podpirajo druge politike Unije, zlasti v zvezi z notranjim trgov, prevozom, okoljem, energijo, civilno zaščito in civilno varnost, sodelovanjem s tretjimi državami in humanitarno pomočjo.
- (8) Program Copernicus bi moral veljati za evropski prispevek h gradnji Globalnega sistema sistemov za opazovanje Zemlje (GEOSS), razvitega v okviru Skupine za opazovanje Zemlje (GEO).
- (9) Izvajanje programa Copernicus bi moralo biti usklajeno z drugimi ustreznimi instrumenti in ukrepanjem Unije, zlasti z okoljskimi ukrepi in ukrepi na področju podnebnih sprememb, ter instrumenti na področju varnosti, varstva osebnih podatkov, konkurenčnosti in inovativnosti, kohezije, raziskav, prevoza, konkurence in mednarodnega sodelovanja, ter z evropskima satelitskima navigacijskima sistemoma (Galileo in EGNOS). Podatki programa Copernicus bi morali biti skladni z referenčnimi prostorskimi podatki držav članic ter z izvedbenimi pravili in tehničnimi smernicami za infrastrukturo za prostorske informacije v Uniji, kot je vzpostavljeno z Direktivo 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾. Program Copernicus bi moral dopolnjevati tudi skupni okoljski informacijski sistem (SEIS), kot je navedeno v Sporočilu Komisije z dne 1. februarja 2008 z naslovom „Za skupni okoljski informacijski sistem (SEIS)“, in dejavnosti Unije na področju odzivanja na izredne razmere. Program Copernicus bi se moral izvajati v skladu s cilji Direktive 2003/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ o ponovni uporabi informacij javnega sektorja, zlasti cilji glede preglednosti, ustvarjanja pogojev, ki prispevajo k razvoju storitev, ter prispevanja h gospodarski rasti in ustvarjanju novih delovnih mest. Dostop do podatkov in informacij programa Copernicus bi moral biti prost in neomejen, da se podpre Evropska digitalna agenda, kot je navedeno v Sporočilu Komisije z dne 26. avgusta 2010 z naslovom „Evropska digitalna agenda“.
- (10) Copernicus je program, ki se izvaja v okviru strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast (v nadaljnjem besedilu: strategija Evropa 2020). Koristiti bi moral številnim politikam Unije in prispevati k doseganju ciljev strategije Evropa 2020, zlasti z razvojem učinkovite vesoljske politike, da se zagotovijo orodja za obravnavanje nekaterih ključnih globalnih izzivov ter doseganje ciljev na področju podnebnih sprememb in energetske trajnosti. Podpirati bi moral tudi izvajanje evropske vesoljske politike ter rast evropskih trgov za podatke in storitve iz vesolja.
- (11) Program Copernicus bi moral uporabljati tudi rezultate programa Obzorje 2020, vzpostavljenega z Uredbo (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, pridobljene zlasti prek dejavnosti na področju raziskav in inovacij za prihodnje tehnologije in aplikacije za opazovanje Zemlje, ki za odzivanje na velike družbene izzive uporabljajo zaznavanje na daljavo, aeronavtične tehnologije in podatke ter tehnologije in podatke *in situ*. Komisija bi morala zagotoviti ustrezno sinergijo med različnimi vidiki programa Copernicus ter njihovo preglednost in jasnost.
- (12) Razvoj vesoljske komponente programa Copernicus bi moral temeljiti na analizi možnosti za izpolnitev razvijajočih se potreb uporabnikov, tudi glede javnega naročanja pri nacionalnih/javnih misijah in komercialnih ponudnikih v Evropi, opredelitve novih namenskih misij, mednarodnih sporazumov, ki zagotavljajo dostop do neevropskih misij, in evropskega trga za opazovanje Zemlje.
- (13) Zaradi jasnosti in lažjega obvladovanja stroškov bi bilo treba najvišji znesek, ki ga Unija dodeli za izvajanje dejavnosti programa Copernicus, razčleniti v več kategorij. Kljub temu bi morala imeti Komisija možnost, da zaradi prilagodljivosti in zagotavljanja nemotene delovanja programa Copernicus prerazporedi sredstva iz ene kategorije v drugo.

⁽¹⁾ Direktiva 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2007 o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti (INSPIRE) (UL L 108, 25.4.2007, str. 1).

⁽²⁾ Direktiva 2003/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. novembra 2003 o ponovni uporabi informacij javnega sektorja (UL L 345, 31.12.2003, str. 90).

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 in razveljavitvi Sklepa št. 1982/2006/ES (UL L 347, 20.12.2013, str. 104).

- (14) Zagotavljanje operativnih storitev je odvisno od dobrega delovanja, stalne razpoložljivosti in varnosti vesoljske komponente programa Copernicus. To komponento resno ogroža rastoče tveganje trkov z drugimi sateliti in vesoljskimi odpadki. Zato bi dejavnosti programa Copernicus morale vključevati varovanje njegove vesoljske komponente in njegovih operativnih dejavnosti, tudi pri izstrelitvi satelitov. Sorazmeren prispevek k stroškom za storitve, ki lahko zagotavljajo tako varovanje, bi se torej lahko financiral iz proračuna, dodeljenega programu Copernicus, kolikor bi ga bilo na voljo po strogem upravljanju stroškov in ob doslednem upoštevanju najvišjega zneska v višini 26,5 milijonov EUR v tekočih cenah, ki je določen v tej uredbi. Tak prispevek bi se moral uporabljati samo za zagotavljanje podatkov in storitev in ne za nakup infrastrukture.
- (15) Za boljše izvajanje programa Copernicus in njegovo dolgoročno načrtovanje bi morala Komisija sprejeti letni delovni program, vključno z načrtom izvajanja ukrepov, potrebnih za doseganje ciljev programa Copernicus. To bi moral biti perspektiven program izvajanja, v katerem bi morali biti opisani ukrepi, potrebni za izvajanje programa Copernicus, ob upoštevanju razvijajočih se potreb uporabnikov in tehnološkega razvoja.
- (16) Zaradi kompleksnosti in sredstev, dodeljenih programu Copernicus, bi moralo izvajanje storitvene komponente programa Copernicus temeljiti na tehničnih specifikacijah. Tako bi tudi javnost lahko lažje uporabljala storitve, saj bi uporabniki lahko predvideli razpoložljivost in razvoj storitev, lažje pa bi bilo tudi sodelovanje z državami članicami in drugimi stranmi. Zato bi morala Komisija sprejemati in po potrebi posodabljati tehnične specifikacije vseh storitev programa Copernicus, ter pri tem upoštevati vidike, kot so obseg, struktura, tehnični portfelji storitve, okvirna razčlenitev stroškov in okvirno načrtovanje, stopnje uspešnosti, potrebe po dostopu podatkov iz vesolja in *in situ*, razvoj, standardi, shranjevanje in razširjanje podatkov.
- (17) Zaradi kompleksnosti in sredstev, dodeljenih programu Copernicus, bi moralo izvajanje vesoljske komponente programa Copernicus temeljiti na tehničnih specifikacijah. Zato bi morala Komisija sprejemati in po potrebi posodabljati tehnične specifikacije, v katerih bi podrobno navedla dejavnosti, ki jih podpira vesoljska komponenta programa Copernicus, ter okvirno razčlenitev stroškov in okvirno načrtovanje teh dejavnosti. Ker bi program Copernicus moral temeljiti na naložbah Unije, ESA in držav članic, prejetih v okviru pobude za globalno spremljanje okolja in varnosti, bi bilo treba pri dejavnostih vesoljske komponente programa Copernicus po potrebi upoštevati elemente dolgoročnega scenarija (LTS) ESA, to je dokument, ki ga pripravlja in posodablja ESA, in ki določa splošni okvir vesoljske komponente programa Copernicus.
- (18) Program Copernicus bi moral biti uporabniško naravnan, zato potrebuje stalno in učinkovito udeležbo uporabnikov, zlasti pri opredelitvi in potrjevanju zahtev v zvezi s storitvami.
- (19) Mednarodna razsežnost programa Copernicus je zlasti pomembna pri izmenjavi podatkov in informacij ter pri dostopu do infrastrukture za opazovanje. Takšna izmenjava je stroškovno bolj učinkovita od shem za odkup podatkov in krepi svetovno razsežnost programa Copernicus.
- (20) S Sporazumom o Evropskem gospodarskem prostoru (EGP) in okvirnimi sporazumi z državami kandidatkami in morebitnimi kandidatkami je določeno sodelovanje teh držav v programih Unije. Sodelovanje drugih tretjih držav in mednarodnih organizacij bi bilo treba omogočiti s sklenitvijo ustreznih mednarodnih sporazumov.
- (21) Državam članicam, tretjim državam in mednarodnim organizacijam bi bilo treba omogočiti, da na podlagi ustreznih sporazumov prispevajo k programom.
- (22) Splošno odgovornost za program Copernicus bi morala nositi Komisija. Določiti bi morala prednostne naloge ter zagotavljati splošno usklajevanje in nadzor programa Copernicus. Med drugim bi si morala posebej prizadevati za večjo seznanjenost javnosti s pomenom vesoljskih programov za evropske državljane. Evropskemu parlamentu in Svetu bi morala pravočasno zagotavljati vse ustrezne informacije o programu Copernicus.
- (23) Kadar je ustrezno, bi se morala Komisija pri izvajanju programa Copernicus, kar zadeva tehnično usklajevanje vesoljske komponente programa Copernicus, opredelitev njene strukture, razvoj in javno naročanje vesoljske infrastrukture, dostop do podatkov in izvajanje namenskih misij, opreti na evropske medvladne organizacije, s katerimi je že sklenila partnerstva, zlasti z ESA. Opreti pa bi se morala tudi na Evropsko organizacijo za uporabo meteoroloških satelitov (Eumetsat), kar zadeva izvajanje namenskih misij v skladu s strokovnim znanjem in mandatom te organizacije.

- (24) Ob upoštevanju partnerske razsežnosti programa Copernicus ter zaradi preprečevanja podvajanja tehničnega strokovnega znanja, bi bilo treba izvajanje programa Copernicus prenesti na subjekte z ustrezno tehnično in strokovno zmogljivostjo. Te subjekte bi bilo treba spodbujati, da v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba) izvajanje navedenih nalog do določene mere omogočijo konkurentom.
- (25) V program Copernicus bi bilo treba vključiti storitveno komponento za zagotavljanje informacij na področjih spremljanja ozračja, spremljanja morskega okolja, spremljanja kopnega, podnebnih sprememb, ravnanja v izrednih razmerah in varnosti. V okviru programa Copernicus bi bilo treba zagotavljati zlasti informacije o stanju ozračja, tudi na lokalni, nacionalni, evropski in svetovni ravni; informacije o stanju oceanov, tudi prek ustanovitve namenskega Evropskega združenja za spremljanje morskega okolja; informacije v podporo spremljanju kopnega, ki so v pomoč pri izvajanju lokalnih, nacionalnih in evropskih politik; informacije v podporo prilagajanju podnebnim spremembam in blažitvi njihovih posledic; geoprstorske informacije v podporo ravnanju v izrednih razmerah, tudi z dejavnostmi preprečevanja, in v podporo civilni varnosti, vključno s podporo zunanjemu delovanju Unije. Komisija bi morala opredeliti primerne pogodbene ureditve, ki bodo omogočale trajnost zagotavljanja storitev.
- (26) Kjer je to ustrezno utemeljeno s posebno vrsto dejavnosti in posebnim strokovnim znanjem, se lahko Komisija pri izvajanju storitvene komponente programa Copernicus opre na pristojne subjekte, kot so Evropska agencija za okolje, Evropska agencija za upravljanje operativnega sodelovanja na zunanjih mejah držav članic Evropske unije (Frontex), Evropska agencija za pomorsko varnost (EMSA) in Satelitski center Evropske unije (Satcen), Evropski center za srednjeročne vremenske napovedi (ECMWF), druge ustrezne evropske agencije, združenja ali konzorciji nacionalnih organov, ali kateri koli ustreznih organ, ki je morda upravičen do prenosa pooblastil v skladu s finančno uredbo. Pri izbiri subjekta bi bilo treba ustrezno upoštevati stroškovno učinkovitost prenosa teh nalog ter vpliv na strukturo upravljanja subjekta in na njegove finančne in človeške vire.
- (27) Skupno raziskovalno središče (JRC) Komisije je dejavno sodelovalo pri pobudi GMES in izvajanju njegovih začetnih operativnih dejavnosti, določenih z Uredbo (EU) št. 911/2010. Komisija bi se morala pri izvajanju programa Copernicus tudi v prihodnje opirati na znanstveno in tehnično podporo JRC.
- (28) Javno naročanje subjektov, ki so pooblaščenici za izvajanje programa Copernicus, bi moralo biti skladno s predpisi Unije ali enakovrednimi mednarodnimi standardi, in sicer v obsegu, ki ga dovoljujejo določbe finančne uredbe o javnih naročilih. V ustreznih sporazumih o prenosu bi bilo treba opredeliti posebne prilagoditve teh predpisov ter ureditve za podaljšanje obstoječih pogodb. Pri javnem naročanju bi si bilo treba zlasti prizadevati za najugodnejšo ponudbo, obvladovanje stroškov, zmanjšanje tveganj, izboljšanje učinkovitosti in zmanjšanje odvisnosti od enega samega dobavitelja. Različnim sektorjem na vseh ravneh, med drugim zlasti novim ponudnikom ter MSP, bi bilo treba zagotoviti prost dostop in pošteno konkurenco v celotni dobavni verigi ter uravnotežene možnosti sodelovanja. Preprečevati bi bilo treba morebitne zlorabe prevladujočega položaja in dolgotrajno odvisnost od enega samega dobavitelja. Za zmanjšanje tveganj v zvezi s programom, preprečevanje odvisnosti od enega samega dobavitelja. Za zmanjšanje tveganj v zvezi s programom, preprečevanje odvisnosti od enega samega dobavitelja. Za zmanjšanje tveganj v zvezi s programom Copernicus, njegovimi stroški in časovnim načrtom, bi bilo treba uporabljati različne vire dobave, kjer je to ustrezno. Poleg tega bi morali ohranяти in spodbujati razvoj evropske industrije na vseh področjih, povezanih z opazovanjem Zemlje, v skladu z mednarodnimi sporazumi, katerih pogodbenica je Unija.
- (29) Tveganje neučinkovitega izvajanja ali neizpolnitve javnih naročil bi bilo treba čim bolj zmanjšati. Izvajalci bi morali v ta namen dokazati, da so sposobni uspešno izpolniti naročilo v skladu s prevzetimi obveznostmi in v pogodbenem roku. Kjer je to ustrezno, bi naročniki zato morali natančno navesti zahteve glede zanesljivosti dobave in zagotavljanja storitev. Poleg tega bi v primeru nabave blaga in storitev občutljive narave naročniki lahko za takšne nabave določili posebne zahteve, predvsem zato, da bi zagotovili varnost informacij. Industriji Unije bi bilo treba omogočiti, da za nekatere elemente in storitve uporabi vire, ki ne izvirajo iz Unije, kadar se dokažejo znatne prednosti glede kakovosti in stroškov, pri čemer pa se upoštevajo strateški značaj programa Copernicus ter zahteve Unije v zvezi z varnostjo in nadzorom izvoza. Treba bi bilo izkoristiti naložbe javnega sektorja ter izkušnje in kompetence industrije, pri čemer bi bilo treba zagotoviti, da se ne kršijo pravila o konkurenčnih razpisnih postopkih.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

- (30) Da bi lahko bolje ocenili skupne stroške proizvoda, storitve ali dela, ki je predmet javnega naročila, tudi njegove dolgoročne operativne stroške, bi bilo treba med postopkom javnega naročanja, kjer je to ustrezno, upoštevati skupne stroške v celotni uporabni življenjski dobi zadevnega proizvoda, storitve ali dela; v ta namen se pri javnem naročilu upošteva pristop stroškovne učinkovitosti, na primer izračun stroškov v življenjskem ciklu, da se naročilo dodeli ekonomsko najugodnejšemu ponudniku. Javni naročnik bi moral v ta namen zagotoviti, da je v dokumentaciji o oddaji naročila ali obvestilu o naročilu izrecno navedena metodologija, ki se bo uporabila za izračun stroškov v uporabni življenjski dobi proizvoda, storitve ali dela, in da je s to metodologijo mogoče preveriti točnost informacij, ki so jih predložili ponudniki.
- (31) Javni naročnik bi moral imeti možnost ponovne vzpostavitve pravičnih konkurenčnih pogojev, kadar ima eno ali več podjetij že pred javnim razpisom informacije o dejavnostih v zvezi z javnim razpisom, zaradi katerih je (so) v prednostnem položaju. Imeti bi moral tudi možnost, da naročilo odda v obliki javnega naročila s pogojnimi deli, pod določenimi pogoji uvede dopolnilo k pogodbi v okviru uspešnosti njenega izvajanja ali celo določi najmanjšo stopnjo oddaje naročil podizvajalcem. In nenazadnje, zaradi tehnoloških negotovosti, značilnih za program Copernicus, cen javnih naročil ni mogoče vedno natančno oceniti, zato je zaželeno, da se pogodbe sklepajo v posebni obliki, ki ne določa fiksnih in dokončnih cen ter vključuje določbe za varovanje finančnih interesov Unije.
- (32) Da bi s kar največjim možnim zmanjšanjem tehničnih tveganj in tveganj, povezanih z uresničevanjem časovnega načrta, ter z njimi povezanih stroškov zagotovili, da program Copernicus ne preseže najvišjega zneska, pa tudi stalno zanesljivost oskrbe, bi moral program Copernicus v največji možni meri izkoriščati predhodne finančne in infrastrukturne naložbe javnega sektorja ter industrijske izkušnje in kompetence, pridobljene s takimi naložbami v GMES. To bi moralo še zlasti veljati za periodične dele vesoljske in zemeljske komponente, ki jih razvijajo ESA in njene sodelujoče države v okviru neobveznega programa vesoljske komponente GMES, pri katerem finančno sodeluje Unija. V slednjem primeru bi moral javni naročnik ustrezno preučiti možnost uporabe postopka s pogajanjem brez predhodne objave obvestila o naročilu ali podobnega obvestila.
- (33) Za trajnostno uresničitev ciljev programa Copernicus je treba uskladiti dejavnosti številnih partnerjev, ki sodelujejo v programu Copernicus, ter razviti, vzpostaviti in upravljati storitvene in opazovalne zmogljivosti, ki so skladne s potrebami uporabnikov. S tem v zvezi bi moral Komisiji pri zagotavljanju usklajevanja prispevkov za program Copernicus, ki jih priskrbijo Unija, države članice in medvladne organizacije, ter usklajevanju z zasebnim sektorjem pomagati odbor (odbor Copernicus), da bi se čim bolje izkoristile obstoječe zmogljivosti in ugotovile pomanjkljivosti, ki jih je treba obravnavati na ravni Unije. Komisiji bi moral pomagati tudi pri spremljanju skladnega izvajanja programa Copernicus. Ker so za dobro javno upravljanje potrebni enotno vodenje programa Copernicus, hitrejše sprejemanje odločitev in enak dostop do informacij, bi morale biti predstavniki subjektov, pooblaščenih za naloge izvrševanja proračuna, omogočeno, da kot opazovalci sodelujejo pri delu odbora Copernicus. Iz istih razlogov bi morali imeti predstavniki tretjih držav in mednarodnih organizacij, ki so sklenile mednarodni sporazum z Unijo, možnost sodelovanja pri delu navedenega odbora, ob upoštevanju varnostnih omejitev in v skladu s pogoji takega sporazuma. Ti predstavniki ne bi smeli sodelovati pri glasovanju odbora Copernicus.
- (34) Delo subjektov, na katere je Komisija prenesla naloge izvajanja, bi bilo treba oceniti tudi na podlagi kazalnikov uspešnosti. Na ta način bi bila Evropski parlament in Svet seznanjena z napredkom operativnih dejavnosti in izvajanjem programa Copernicus.
- (35) V Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 1159/2013 ⁽¹⁾ so določeni pogoji za registracijo in izdajo licenc uporabnikom GMES ter opredeljena merila za omejitev dostopa do namenskih podatkov GMES in informacij storitev GMES.
- (36) Pod primernimi pogoji in omejitvami bi bilo treba omogočiti popoln, odprt in brezplačen dostop do podatkov in informacij, pridobljenih v okviru programa Copernicus, da bi se spodbudila njihova uporaba in izmenjava ter okrepili evropski trgi za opazovanje Zemlje, zlasti v prodajnem sektorju, s čimer bi se omogočila rast in ustvarjanje delovnih mest.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1159/2013 z dne 12. julija 2013 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 911/2010 Evropskega parlamenta in Sveta o evropskem programu za spremljanje Zemlje (GMES) z opredelitvijo pogojev za registracijo in izdajo licenc uporabnikom GMES in opredelitvijo meril za omejitev dostopa do namenskih podatkov GMES in informacij storitev GMES (UL L 309, 19.11.2013, str. 1).

- (37) Komisija bi morala v skladu s to uredbo in veljavnimi pravicami tretjih strani pri določitvi pogojev za izdajo licenc za podatke tretjih strani sodelovati s ponudniki podatkov, da se olajša njihova uporaba v programu Copernicus.
- (38) Upoštevat bi bilo treba pravice dostopa do podatkov satelitov Sentinel v programu Copernicus, podeljene s programom vesoljske komponente GMES, kot ga je 24. septembra 2013 odobril programski odbor ESA za opazovanje Zemlje.
- (39) Program Copernicus je civilni program pod civilnim nadzorom, zato bi moral prednostno pridobivati podatke in informacije, tudi slike visoke ločljivosti, ki ne pomenijo tveganja za varnost Unije ali njenih držav članic ali grožnje tej varnosti. Ker bi bilo treba nekatere podatke in informacije programa Copernicus zavarovati, da se zagotovi varno kroženje teh informacij v okviru področja uporabe te uredbe, bi morali vsi sodelujoči v programu Copernicus zagotoviti enako raven varovanja tajnih podatkov EU, kot je zagotovljena s pravili o varovanju tajnosti, določenimi v Prilogi k Sklepu Komisije 2001/844/ES, ESPJ, Euratom ⁽¹⁾, in varnostnimi predpisi Sveta, določenimi v prilogah k Sklepu Sveta 2013/488/EU ⁽²⁾.
- (40) Nekateri podatki in informacije programa Copernicus, tudi slike visoke ločljivosti, lahko vplivajo na varnost Unije ali njenih držav članic, zato bi moral biti Svet v ustrezno utemeljenih primerih pooblaščen za sprejemanje ukrepov v odziv na tveganja za varnost Unije in njenih držav članic ter grožnje tej varnosti.
- (41) Unija bi morala biti lastnica vseh opredmetenih in neopredmetenih sredstev, ustvarjenih ali razvitih v okviru programa Copernicus. Da bi se v celoti spoštovale vse temeljne pravice, izhajajoče iz lastništva, bi bilo treba z obstoječimi lastniki skleniti potrebne dogovore. Razumeti bi bilo treba, da določbe glede lastništva neopredmetenih sredstev iz te uredbe ne zajemajo nematerialnih pravic, ki niso prenosljive v skladu z ustreznimi nacionalnimi zakoni. Tako lastništvo Unije ne bi smelo posegati v možnost, da Unija v skladu s to uredbo in v primerih, kadar se zdi primerno, na podlagi ocene vsakega takega primera ta sredstva da na voljo tretjim stranem ali jih odpiše. Zlasti bi Unija morala imeti možnost, da prenese lastništvo pravic intelektualne lastnine, ki izhajajo iz dela v okviru programa Copernicus, ali licenco zanje, da bi nadaljnji uporabniki v večji meri uporabljali storitve programa Copernicus.
- (42) Finančni interesi Unije bi morali biti v celotnem ciklu odhodkov zaščiteni s sorazmernimi ukrepi, vključno s preprečevanjem, odkrivanjem in preiskovanjem nepravilnosti, povračilom izgubljenih, napačno plačanih ali nepravilno uporabljenih sredstev, ter po potrebi z upravnimi in finančnimi kaznimi v skladu s finančno uredbo.
- (43) Program Copernicus je kompleksen program, zato bi Komisiji morali pomagati neodvisni strokovnjaki številnih zainteresiranih strani, med drugim zlasti strokovnjaki na področju varnostnih vprašanj, ki jih imenujejo države članice ter predstavniki zadevnih nacionalnih subjektov, odgovornih za uporabnike vesolja in programa Copernicus, ki bi ji zagotovili potrebno tehnično in znanstveno strokovno znanje ter meddisciplinarno in medsektorsko perspektivo, ob upoštevanju ustreznih obstoječih pobud na ravni Unije ter na nacionalni in regionalni ravni.
- (44) Da se zagotovijo enotni pogoji za izvajanje te uredbe, zlasti kar zadeva sprejetje letnega delovnega programa, tehničnih specifikacij za storitveno in vesoljsko komponento, varnostnih vidikov in ukrepov za spodbujanje konvergence držav članic pri uporabi podatkov in informacij programa Copernicus in njihovega dostopa do tehnologije ter razvoja na področju opazovanja Zemlje, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾.
- (45) Program Copernicus je uporabniško naravnan, zato potrebuje stalno in učinkovito udeležbo uporabnikov, zlasti pri opredelitvi in potrjevanju zahtev v zvezi s storitvami. Da bi imel večjo vrednost za uporabnike, bi bilo treba njihovo sodelovanje aktivno podpirati prek rednih posvetovanj s končnimi uporabniki iz javnega in zasebnega sektorja. V ta namen bi bilo treba ustanoviti delovno skupino (v nadaljnjem besedilu: forum uporabnikov) za pomoč odboru Copernicus pri opredelitvi zahtev uporabnikov, potrjevanju skladnosti storitev in usklajevanju uporabnikov iz javnega sektorja.

⁽¹⁾ Sklep Komisije 2001/844/ES, ESPJ, Euratom z dne 29. novembra 2001 o spremembah njenega Poslovnika (UL L 317, 3.12.2001, str. 1).

⁽²⁾ Sklep Sveta 2013/488/EU z dne 23. septembra 2013 o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU (UL L 274, 15.10.2013, str. 1).

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (46) Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) v zvezi z zahtevami glede podatkov, potrebnih za operativne storitve, pogoji in postopki glede dostopa do podatkov in informacij programa Copernicus ter njihove registracije in uporabe, posebnimi tehničnimi merili, ki so potrebna za preprečevanje motenj pri podatkih in informacijah programa Copernicus ter merili za omejitve pridobivanja ali razširjanja podatkov in informacij programa Copernicus zaradi nasprotujočih si pravic. Zlasti je pomembno, da Komisija med pripravljanim delom opravi ustrezna posvetovanja, tudi s strokovnjaki. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti Evropskemu parlamentu in Svetu predloženi istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (47) Da se omogočijo prilagoditve in nov razvoj, bi bilo treba spremljati in oceniti ukrepe, financirane v okviru te uredbe. V oceni bi bilo treba oceniti zlasti učinke politike glede podatkov in informacij programa Copernicus na zainteresirane strani, uporabnike, vpliv na podjetja ter na domače in zasebne naložbe v infrastrukturo za opazovanje Zemlje. Preučiti pa bi bilo treba tudi morebitno prihodnje sodelovanje ustreznih evropskih agencij, kot je Agencija za evropski GNSS. Da bi dosegli čim boljše rezultate in izkoristili strokovno znanje, pridobljeno v fazah izvajanja programa Copernicus, bi bilo za prihodnje načrtovanje treba preučiti nove organizacijske modele, ki bodo zagotavljali dolgoročno ekonomsko zavezanost.
- (48) Ker cilja te uredbe, to je vzpostavitev programa Copernicus, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, saj bo obsegal tudi vseevropske zmogljivosti in bo odvisen od usklajenega zagotavljanja storitev v državah članicah, ki ga je treba usklajevati na ravni Unije, temveč se zaradi obsega ukrepa lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (49) Ta uredba določa finančna sredstva, ki v okviru letnega proračunskega postopka za Evropski parlament in Svet pomenijo prednostni referenčni znesek v smislu točke 17 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ⁽¹⁾.
- (50) Obdobje financiranja te uredbe bi bilo primerno uskladiti z obdobjem financiranja, predvidenim v Uredbi (EU, Euratom) št. 1311/2013. Zato bi se ta uredba morala uporabljati od 1. januarja 2014.
- (51) Prav tako je treba razveljaviti Uredbo (EU) št. 911/2010, da bi se vzpostavil ustrezen okvir za upravljanje in financiranje ter zagotovil v celoti delujoč program Copernicus. Vsi ukrepi, sprejeti na podlagi Uredbe (EU) št. 911/2010, bi morali ostati veljavni, da se zagotovi njihovo neprekinjeno nadaljevanje –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE IN FINANČNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

S to uredbo se vzpostavi program Copernicus, program Unije za opazovanje in spremljanje Zemlje (v nadaljnjem besedilu: program Copernicus), in se določijo pravila za njegovo izvajanje.

Člen 2

Področje uporabe

1. Program Copernicus je uporabniško naravnan civilni program pod civilnim nadzorom, ki temelji na obstoječih nacionalnih in evropskih zmogljivosti ter zagotavlja nadaljevanje dejavnosti iz pobude za globalno spremljanje okolja in varnosti.

⁽¹⁾ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

2. Program Copernicus sestavljajo naslednje komponente:
 - (a) storitvena komponenta za zagotavljanje informacij na naslednjih področjih: spremljanje ozračja, spremljanje morskega okolja, spremljanje kopnega, podnebne spremembe, ravnanje v izrednih razmerah, in varnost;
 - (b) vesoljska komponenta za zagotavljanje trajnostnih opazovanj iz vesolja za storitvena področja iz točke (a);
 - (c) komponenta *in situ* za zagotavljanje usklajenega dostopa do opazovanj prek naprav v zraku, na morju in tleh za storitvena področja iz točke (a).
3. Med komponentami iz odstavka 2 se vzpostavijo ustrezne povezave in vmesniki.

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „namenske misije“ pomeni misije opazovanja Zemlje iz vesolja, ki se uporabljajo in upravljajo v okviru programa Copernicus, zlasti misije Sentinel;
2. „sodelujoče misije“ pomeni misije opazovanja Zemlje iz vesolja za pridobivanje podatkov za program Copernicus, ki dopolnjujejo podatke iz namenskih misij;
3. „podatki iz namenskih misij“ pomeni podatke o opazovanju Zemlje iz vesolja, pridobljene v namenskih misijah za uporabo v programu Copernicus;
4. „podatki iz sodelujočih misij“ pomeni podatke o opazovanju Zemlje iz vesolja, pridobljene v sodelujočih misijah ter licencirane ali zagotovljene za uporabo v programu Copernicus;
5. „podatki *in situ*“ pomeni podatke o opazovanju iz senzorjev, nameščenih na tleh, morju ali v zraku, ter referenčne in pomožne podatke, licencirane ali zagotovljene za uporabo v programu Copernicus;
6. „podatki in informacije tretje strani“ pomeni podatke in informacije, pridobljene izven področja uporabe programa Copernicus ter nujne za izvajanje ciljev tega programa;
7. „podatki programa Copernicus“ pomeni podatke iz namenskih misij, podatke iz sodelujočih misij in podatke *in situ*;
8. „informacije programa Copernicus“ pomeni informacije iz storitev programa Copernicus iz člena 5(1), potem ko so bili podatki iz programa Copernicus obdelani ali modelirani;
9. „uporabniki programa Copernicus“ pomeni:
 - (a) glavne uporabnike programa Copernicus: institucije in organe Unije, evropske, nacionalne, regionalne ali lokalne organe, pristojne za opredelitev, izvajanje, izvrševanje ali spremljanje javne storitve ali politike na področjih iz točke (a) člena 2(2);
 - (b) raziskovalne uporabnike: univerze ali druge raziskovalne in izobraževalne organizacije;
 - (c) komercialne in zasebne uporabnike;
 - (d) dobrodelne ustanove, nevladne organizacije in mednarodne organizacije.

Člen 4

Cilji

1. Program Copernicus prispeva k naslednjim splošnim ciljem:
 - (a) spremljanje Zemlje v podporo varstvu okolja ter prizadevanjem za civilno zaščito in civilno varnost;
 - (b) zagotavljanje čim več družbeno-ekonomskih koristi, kar prispeva k strategiji Evropa 2020 in njenim ciljem pametne, trajnostne in vključujoče rasti, in sicer s spodbujanjem uporabe in storitev za opazovanje Zemlje;
 - (c) spodbujanje razvoja konkurenčnega evropskega vesoljskega in storitvenega sektorja ter omogočanje, da bi imela evropska podjetja čim več priložnosti za razvoj in zagotavljanje inovativnih sistemov in storitev za opazovanje Zemlje;

- (d) zagotavljanje avtonomnega dostopa do okoljskega znanja, ključnih tehnologij za opazovanje Zemlje in geoinformacijskih storitev, da bo Evropa lahko dosegla samostojno sprejemanje odločitev in ukrepanje;
 - (e) podpora in prispevanje k evropskim politikam ter spodbujanje globalnih pobud, kot je GEOSS.
2. Za uresničitev splošnih ciljev iz odstavka 1 ima program Copernicus naslednje posebne cilje:
- (a) dolgoročno in trajnostno zagotavljanje točnih in zanesljivih podatkov in informacij uporabnikom programa Copernicus, da se omogočijo storitve iz člena 5(1) in zadovoljijo zahteve glavnih uporabnikov programa Copernicus;
 - (b) zagotavljanje trajnostnega in zanesljivega dostopa do podatkov in informacij iz vesolja, ki jih priskrbi neodvisna evropska služba za opazovanje Zemlje z doslednimi tehničnimi specifikacijami s pomočjo obstoječe evropske in nacionalne infrastrukture ter zmogljivosti, pri čemer jih program po potrebi dopolni;
 - (c) zagotavljanje trajnostnega in zanesljivega dostopa do podatkov *in situ*, zanašajoč se zlasti na obstoječe zmogljivosti, upravljane na evropski in nacionalni ravni, ter globalne sisteme in omrežja za opazovanje.
3. Doseganje ciljev iz odstavkov 1 in 2 se meri z naslednjimi kazalniki rezultatov:
- (a) podatki in informacijami programa Copernicus, ki so bili dani na voljo v skladu z ustreznimi zahtevami glede zagotavljanja storitev na področju okolja, civilne zaščite in civilne varnosti;
 - (b) večjim povpraševanjem po podatkih in informacijah programa Copernicus, ki se meri z rastočim številom uporabnikov, obsegom podatkov in informacij z dodano vrednostjo, do katerih je dostopilo vse več prodajnih storitev, ter povečanim razširjanjem podatkov v državah članicah in Uniji;
 - (c) uporabo podatkov in informacij programa Copernicus v institucijah in organih Unije, mednarodnih organizacijah ter evropskih, nacionalnih, regionalnih ali lokalnih organih, vključno s stopnjo uporabnikov in zadovoljstva, ter koristimi za evropske družbe;
 - (d) prodorom na trg, tudi širjenjem obstoječih trgov in ustvarjanjem novih, in konkurenčnostjo evropskih izvajalcev v prodajnem sektorju;
 - (e) trajno razpoložljivostjo podatkov programa Copernicus za njegove storitve.

Člen 5

Storitvena komponenta programa Copernicus

1. Storitveno komponento programa Copernicus sestavljajo naslednje storitve:
- (a) storitev za spremljanje ozračja, ki zagotavlja informacije o kakovosti zraka na evropski ravni in kemijski sestavi ozračja na svetovni ravni. Ta storitev zagotavlja zlasti informacije za sisteme spremljanja kakovosti zraka na lokalni in nacionalni ravni in prispeva k spremljanju podnebnih spremenljivk v zvezi s sestavo ozračja, vključno z interakcijami z drevesnimi krošnjami, kjer je to izvedljivo;
 - (b) storitev za spremljanje morskega okolja, ki zagotavlja informacije o stanju in dinamiki fizičnih oceanskih in morskih ekosistemov na svetovnih oceanskih in evropskih regionalnih morskih območjih za podporo pomorski varnosti, prispevku k spremljanju tokov odpadkov, morskega okolja, obalnih in polarnih regij in morskih virov ter vremenskega napovedovanja in spremljanja podnebja;
 - (c) storitev za spremljanje kopnega, ki zagotavlja informacije o spremenljivkah v zvezi z rabo in pokrovnostjo tal, kriosfero in podnebnimi spremembami ter o biogeografskih spremenljivkah, vključno z njihovo dinamiko, za podporo globalnega in lokalnega okoljskega spremljanja biotske raznovrstnosti, tal, celinskih in obalnih voda, gozdov, vegetacije in naravnih virov ter za splošno izvajanje politik na področju okolja, kmetijstva, razvoja, energije, urbanističnega načrtovanja, infrastrukture in prevoza;
 - (d) storitev za spremljanje podnebnih sprememb, ki zagotavlja informacije, s katerimi se povečuje baza znanja, za podporo politikam za prilagajanje podnebnim spremembam in ublažitev njihovih posledic. Ta storitev prispeva zlasti k zagotavljanju ključnih podnebnih spremenljivk, podnebnih analiz, napovedi in kazalnikov na časovnih in prostorskih ravneh, pomembnih za strategije prilagajanja podnebnim spremembam in ublažitev njihovih posledic ter namenjenih številnim sektorskim in družbenim področjem v Uniji, ki jim lahko koristijo;

- (e) storitev za ravnanje v izrednih razmerah, ki zagotavlja informacije za ukrepanje v izrednih razmerah v zvezi z različnimi vrstami nesreč, vključno z vremensko pogojenimi nesrečami, geofizikalnimi nesrečami, nesrečami, ki jih namerno ali nenamerno povzroči človek, in ostalimi humanitarnimi nesrečami, ter za dejavnosti preprečevanja, pripravljenosti, odzivanja in vzpostavljanja normalnega stanja;
- (f) varnostna storitev, ki zagotavlja informacije za reševanje izzivov Evrope na področju civilne varnosti, ki omogočajo izboljševanje zmogljivosti preprečevanja kriznih razmer ter pripravljenosti in odzivanja nanje, zlasti za mejni in pomorski nadzor, podpira pa tudi zunanje ukrepanje Unije brez poseganja v dogovore o sodelovanju, ki jih Komisija lahko sklene z različnimi organi s področja skupne zunanje in varnostne politike, zlasti Satelitskim centrom Evropske unije.

2. Opravljanje storitev iz odstavka 1, pri katerem se upoštevata načeli subsidiarnosti in sorazmernosti, je stroškovno učinkovito in po potrebi decentralizirano, da se na evropski ravni vključijo obstoječi vesoljski in referenčni podatki, podatki *in situ* ter zmogljivosti držav članic ter tako prepreči podvajanje. Prepreči se pridobivanje novih podatkov, ki podvajajo obstoječe vire, razen če uporaba obstoječih ali nadgradljivih skupkov podatkov ni tehnično ali pravočasno izvedljiva in stroškovno učinkovita.

V okviru storitev se izvajajo strogi sistemi nadzora kakovosti in zagotavljajo informacije o ravneh storitev, tudi o razpoložljivosti, zanesljivosti, kakovosti in pravočasnosti.

3. Da se zagotovi razvoj storitev iz odstavka 1 in njihova uporaba v javnem sektorju, se izvajajo tudi naslednje dejavnosti:

- (a) razvoj, katerega namen je izboljšanje kakovosti in delovanja storitev, vključno z njihovim razvojem in prilagoditvijo, izogibanje operativnim tveganjem ali njihova ublažitev ter izkoriščanje sinergij med zadevnimi dejavnostmi, na primer v okviru programa Obzorje 2020;
- (b) podpora, ki jo sestavljajo ukrepi za spodbujanje uporabe in prevzemanja podatkov in informacij programa Copernicus s strani:
 - (i) javnih organov, pristojnih za opredelitev, izvajanje, izvrševanje ali spremljanje javne storitve ali politike na področjih iz odstavka 1. Sem spada vzpostavitev zmogljivosti ter oblikovanje standardnih postopkov in orodij za vključitev podatkov in informacij programa Copernicus v potek dela uporabnikov;
 - (ii) drugih uporabnikov in prodajnih storitev. Sem spadajo dejavnosti ozaveščanja, usposabljanja in razširjanja informacij.

Člen 6

Vesoljska komponenta programa Copernicus

1. Vesoljska komponenta programa Copernicus zagotavlja opazovanje iz vesolja, zlasti za storitve iz člena 5(1).
2. Vesoljska komponenta programa Copernicus je sestavljena iz podatkov namenskih misij in podatkov sodelujočih misij ter vključuje naslednje dejavnosti:
 - (a) zagotavljanje opazovanj iz vesolja, vključno z:
 - (i) dokončanjem, vzdrževanjem in izvajanjem namenskih misij, kar obsega tudi dodeljevanje nalog satelitom, spremljanje in nadzor satelitov, sprejemanje, obdelavo, arhiviranje in razširjanje podatkov ter trajno kalibracijo in potrjevanje;
 - (ii) zagotavljanjem podatkov *in situ* za kalibracijo in potrjevanje opazovanj iz namenskih misij;
 - (iii) zagotavljanjem, arhiviranjem in razširjanjem podatkov iz sodelujočih misij, ki dopolnjujejo podatke iz namenskih misij;
 - (b) dejavnosti za odziv na spreminjajoče se potrebe uporabnikov, vključno z:
 - (i) odkrivanjem vrzeli v opazovanjih in opredelitvijo novih namenskih misij na podlagi zahtev uporabnikov;
 - (ii) razvojem, katerega namen je posodobitev in dopolnitev namenskih misij, vključno z zasnovo in pridobivanjem novih elementov za pripadajočo vesoljsko infrastrukturo;
 - (c) zaščita satelitov pred tveganjem trkov, ob upoštevanju podpornega okvira Unije za nadzor in sledenje v vesolju;
 - (d) varna razgradnja odsluženih satelitov.

Člen 7

Komponenta in situ programa Copernicus

1. Komponenta *in situ* programa Copernicus zagotavlja dostop do podatkov *in situ*, namenjenih zlasti storitvam programa Copernicus iz člena 5(1).

Vključuje naslednje dejavnosti:

- (a) zagotavljanje podatkov *in situ* operativnim storitvam, vključno s podatki *in situ* tretje strani na mednarodni ravni, odvisno od obstoječih zmogljivosti;
- (b) usklajevanje in harmonizacijo zbiranja in zagotavljanja podatkov *in situ*;
- (c) tehnično pomoč Komisiji v zvezi s storitvenimi zahtevami za podatke, zbrane z opazovanjem *in situ*;
- (d) sodelovanje z izvajalci *in situ* za spodbujanje skladnosti razvojnih dejavnosti v zvezi z opazovalno infrastrukturo in omrežji *in situ*;
- (e) odkrivanje vrzeli v opazovanjih *in situ*, ki jih ni mogoče premostiti z obstoječo infrastrukturo in omrežji, tudi na svetovni ravni, in odpravljanje teh vrzeli ob spoštovanju načela subsidiarnosti.

2. Podatki *in situ* se v programu Copernicus uporabljajo v skladu z veljavnimi pravicami tretjih strani, tudi držav članic, in veljavnimi omejitvami glede uporabe ali ponovnega razširjanja.

3. V skladu s točko (c) člena 58(1) finančne uredbe lahko Komisija dejavnosti komponente *in situ* delno ali v celoti zaupa izvajalcem storitev iz člena 11(1) te uredbe ali, kadar je potrebno splošno usklajevanje, Evropski agenciji za okolje.

Člen 8

Finančna sredstva

1. Finančna sredstva za izvajanje dejavnosti iz členov 5, 6 in 7 znašajo 4 291,48 milijonov EUR v tekočih cenah za obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020.

2. Znesek iz odstavka 1 se razčleni na naslednje kategorije izdatkov v tekočih cenah:

- (a) 897,415 milijonov EUR za dejavnosti iz členov 5 in 7;
- (b) 3 394,065 milijonov EUR za dejavnosti iz člena 6, vključno z največjim zneskom v višini 26,5 milijonov EUR za dejavnosti iz točke (c) člena 6(2).

3. Komisija lahko do 10 % zneska iz odstavka 1 prenese iz ene od kategorij izdatkov iz točk (a) in (b) odstavka 2 v drugo kategorijo. Kadar je skupni znesek prenosa višji od 10 % zneska iz odstavka 1, se Komisija posvetuje z odborom Copernicus, v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 30(3).

4. Obresti iz predhodnih plačil subjektom, odgovornim za posredno izvrševanje proračuna, se namenijo za dejavnosti, ki so predmet sporazuma o prenosu pooblastila ali pogodbe med Komisijo in zadevnim subjektom. V skladu z načelom dobrega finančnega poslovanja subjekti, odgovorni za posredno izvrševanje proračuna, odprejo račune, ki omogočajo identifikacijo sredstev in ustreznih obresti.

5. Evropski parlament in Svet odobrita letne odobritve v okviru omejitev iz večletnega finančnega okvira. Proračunske obveznosti za dejavnosti, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, se lahko razčlenijo v letne obroke prek več let.

6. Iz dodeljenih finančnih sredstev programu Copernicus se lahko krijejo tudi izdatki, povezani z dejavnostmi priprave, spremljanja, nadzora, revizije in vrednotenja, ki so neposredno potrebne za upravljanje programa Copernicus in doseganje njegovih ciljev, vključno s študijami, sestanki, informacijskimi in komunikacijskimi dejavnostmi, ter izdatki, povezanimi z omrežji IT za obdelavo informacij in izmenjavo podatkov.

7. Komisija lahko za izvajanje programa Copernicus pooblasti subjekte iz točke (c) člena 58(1) finančne uredbe. Kadar se proračun programa Copernicus izvršuje posredno na podlagi členov 10(3) ali 11(1), se uporabljajo pravila glede javnih naročil subjektov, pooblaščenih za naloge izvrševanja proračuna, kolikor je to dovoljeno v skladu s členom 60 finančne uredbe. V ustreznih sporazumih o prenosu se opredelijo posebne prilagoditve teh predpisov ter ureditve za podaljšanje obstoječih pogodb.

POGLAVJE II

UPRAVLJANJE PROGRAMA COPERNICUS

Člen 9

Vloga Komisije

1. Komisija nosi splošno odgovornost za program Copernicus in usklajevanje njegovih različnih komponent. Upravlja sredstva, dodeljena s to uredbo, in nadzoruje izvajanje programa Copernicus, tudi določitev prednostnih nalog, sodelovanje uporabnikov, stroške, časovni načrt, uspešnost in javna naročila.
2. Komisija v imenu Unije in v okviru svojih pristojnosti skrbi za odnose s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami ter zagotavlja usklajenost programa Copernicus z dejavnostmi na nacionalni ravni, ravni Unije in mednarodni ravni.
3. Komisija spodbuja usklajene prispevke držav članic ter si prizadeva za zagotavljanje operativnih storitev in dolgoročno razpoložljivost potrebnih podatkov iz opazovanja.
4. Komisija podpira ustrezní razvoj storitev programa Copernicus ter zagotavlja dopolnjevanje, usklajenost in povezave programa Copernicus in drugih ustreznih politik, instrumentov, programov in ukrepov Unije, da bi te politike, instrumenti, programi in ukrepi lahko imeli koristi od storitev programa Copernicus.
5. Komisija spodbuja dolgoročno stabilno naložbeno okolje in se pri odločitvah o spremembi proizvodov podatkovnih in informacijskih storitev programa Copernicus iz te uredbe posvetuje z zainteresiranimi stranmi.
6. Komisija zagotovi, da vsak subjekt, pooblaščen za naloge izvajanja, zagotavlja storitve vsem državam članicam.
7. Komisija v skladu s členom 31 sprejme delegirane akte o določitvi zahtev glede podatkov za razvoj storitvene komponente programa Copernicus iz člena 5(1).
8. Komisija v skladu s postopkom pregleda iz člena 30(4) sprejme izvedbene akte glede:
 - (a) tehničnih specifikacij za storitveno komponento programa Copernicus iz člena 5(1) v zvezi z njenim izvajanjem;
 - (b) tehničnih specifikacij za vesoljsko komponento programa Copernicus iz člena 6 v zvezi z njenim izvajanjem in razvojem na podlagi zahtev uporabnikov.
9. Komisija državam članicam in Evropskemu parlamentu pravočasno predloži vse ustrezne informacije v zvezi s programom Copernicus, zlasti glede obvladovanja tveganja, skupnih stroškov, letnih operativnih stroškov vsakega pomembnega elementa infrastrukture programa Copernicus, časovnega načrta, uspešnosti, javnih naročil in ocene upravljanja pravic intelektualne lastnine.

Člen 10

Vloga Evropske vesoljske agencije

1. Komisija z ESA sklene sporazum o prenosu pooblastil, s katerim jo pooblasti za naslednje naloge:
 - (a) zagotavljanje tehničnega usklajevanja vesoljske komponente programa Copernicus;
 - (b) določitev splošne strukture sistema za vesoljsko komponento programa Copernicus in njen razvoj na podlagi zahtev uporabnikov, ki jih usklajuje Komisija;
 - (c) upravljanje dodeljenih sredstev;
 - (d) zagotavljanje postopkov spremljanja in nadzora;
 - (e) razvoj novih namenskih misij;
 - (f) naročanje periodičnih namenskih misij;
 - (g) izvajanje namenskih misij, razen misij, ki jih izvaja Eumetsat v skladu z odstavkom 2 tega člena;
 - (h) usklajevanje sistema za dostop storitev programa Copernicus do podatkov iz sodelujočih misij;
 - (i) pridobitev pravic do dostopa in pogajanje o pogojih uporabe komercialnih satelitskih podatkov, ki jih potrebujejo storitve programa Copernicus iz člena 5(1).

2. Komisija z EUMETSAT sklene sporazum o prenosu pooblastil, ga pooblasti za izvajanje namenskih misij in mu zagotovi dostop do podatkov iz sodelujočih misij, skladno z njegovim mandatom in strokovno usposobljenostjo.
3. Sporazuma o prenosu pooblastil z ESA in Eumetsat se skleneta na podlagi sklepa o prenosu pooblastil, ki ga Komisija sprejme v skladu s točko (c) člena 58(1) finančne uredbe.
4. V skladu s členom 60 finančne uredbe, ESA in Eumetsat delujeta, kjer je ustrezno, kot javni naročnik z možnostjo sprejemanja odločitev glede izvajanja in usklajevanja nanju prenesenih nalog javnega naročanja.
5. Če je to potrebno za izvajanje prenesenih nalog in izvrševanje proračuna, se v sporazumih o prenosu pooblastil določijo splošni pogoji upravljanja sredstev, zaupanih ESA in Eumetsat, in po potrebi upošteva dolgoročni scenarij ESA. Z njima se določijo zlasti ukrepi, ki jih je treba izvesti v zvezi z oblikovanjem in delovanjem vesoljske komponente programa Copernicus ter javnimi naročili, ustreznim financiranjem, postopki upravljanja, ukrepi spremljanja in nadzora, ukrepi, ki se uporabljajo v primeru neustreznega izvajanja pogodb z vidika stroškov, časovnega načrta, uspešnosti in javnega naročanja, ter pravila glede lastništva vseh opredmetenih in neopredmetenih sredstev.
6. Ukrepi spremljanja in nadzora določajo zlasti sistem za predvidevanje okvirnih stroškov, sistematično obveščanje Komisije o stroških in časovnem načrtu ter v primeru razkoraka med predvidenimi sredstvi, uspešnostjo in časovnim načrtom popravljalne ukrepe za zagotovitev izvajanja dejavnosti v okviru dodeljenih sredstev.
7. Z odborom Copernicus se v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 30(3) opravi posvetovanje glede sklepa o prenosu pooblastil iz odstavka 3 tega člena. Odbor Copernicus se vnaprej obvesti o sporazumih o prenosu pooblastil, ki jih namerava skleniti Unija, ki jo zastopa Komisija, z ESA in Eumetsat.
8. Komisija obvesti odbor Copernicus o rezultatih ocene javnih razpisov in o pogodbah, ki naj bi jih ESA in Eumetsat sklenila s subjekti v zasebnem sektorju, predloži pa mu tudi informacije v zvezi z oddajanjem naročil podizvajalcem.

Člen 11

Izvajalci storitev

1. Kadar je to ustrezno utemeljeno s posebno naravo ukrepa in obstoječim posebnim strokovnim znanjem, mandatom, zmogljivostjo za izvajanje in upravljanje, lahko Komisija s sporazumi o prenosu pooblastil ali pogodbenimi sporazumi prenese izvedbene naloge storitvene komponente, med drugim na naslednje subjekte:
 - (a) Evropsko agencijo za okolje (EEA);
 - (b) Evropsko agencijo za upravljanje operativnega sodelovanja na zunanjih mejah držav članic Evropske unije (Frontex);
 - (c) Evropsko agencijo za pomorsko varnost (EMSA);
 - (d) Satelitski center Evropske unije (Satcen);
 - (e) Evropski center za srednjeročno napovedovanje vremena (ECMWF);
 - (f) druge ustrezne evropske agencije, združenja ali konzorcije nacionalnih organov.

Sporazumi o prenosu pooblastil z izvajalci storitev se sklenejo na podlagi sklepa o prenosu pooblastil, ki ga Komisija sprejme v skladu s točko (c) člena 58(1) finančne uredbe.

2. Pri izbiri subjekta iz odstavka 1 se ustrezno upoštevajo stroškovna učinkovitost prenosa teh nalog ter vpliv na strukturo upravljanja subjektov in njihove finančne in človeške vire.
3. Z odborom Copernicus se v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 30(3) opravi posvetovanje glede sklepa o prenosu pooblastil iz odstavka 1 tega člena. Odbor Copernicus se vnaprej obvesti o sporazumih o prenosu pooblastil, ki jih namerava skleniti Unija, ki jo zastopa Komisija, z izvajalci storitev.

Člen 12

Delovni program Komisije

1. Komisija z izvedbenim aktom sprejme letni delovni program programa Copernicus v skladu s členom 84 finančne uredbe
2. Letni delovni program vsebuje načrt izvajanja, v katerem so podrobno opisani ukrepi v zvezi s komponentami programa Copernicus iz členov 5, 6 in 7; to je program, ki je usmerjen v prihodnost in ki upošteva spreminjajoče se potrebe uporabnikov in tehnološki napredek.
3. Navedeni izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 30(4) te uredbe.

Člen 13

Sodelovanje z državami članicami

1. Komisija sodeluje z državami članicami, da se izboljša izmenjava podatkov in informacij med njimi ter spodbudi razširjanje podatkov na regionalni in lokalni ravni. Komisija si prizadeva zagotoviti, da so programu Copernicus na voljo potrebni podatki in informacije. Sodelujoče misije držav članic, storitve in infrastrukture *in situ* so ključni prispevki k programu Copernicus.
2. Komisija lahko z izvedbenimi akti sprejme ukrepe za spodbujanje uporabe podatkov in informacij programa Copernicus v državah članicah ter njihovega dostopa do tehnologije in razvoja na področju opazovanja Zemlje. Ti ukrepi ne izkrivljajo svobodne konkurence. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 30(4).

POGLAVJE III

JAVNA NAROČILA

ODDELEK I

Splošne določbe, ki se uporabljajo za javna naročila

Člen 14

Splošna načela

Brez poseganja v člen 8(7) in ukrepe, potrebne za zaščito bistvenih interesov varnosti Unije ali javne varnosti ali za spoštovanje predpisov Unije o nadzoru izvoza, se za program Copernicus uporablja finančna uredba, zlasti načela prostega dostopa in poštene konkurence v celotni industrijski dobavni verigi, razpisni postopki na podlagi preglednih in pravočasnih informacij ter jasno obveščanje o veljavnih pravilih glede javnih naročil, pogojih za sodelovanje in merilih za oddajo naročil ter o vseh drugih ustreznih informacijah, da se omogočijo enaki pogoji za vse morebitne ponudnike.

Člen 15

Posebni cilji

Med postopkom javnega naročanja javni naročniki pri javnih razpisih uresničujejo naslednje cilje:

- (a) spodbujanje čim širšo in čim bolj odprto udeležbo vseh gospodarskih subjektov po vsej Uniji, zlasti novih ponudnikov in MSP, vključno s spodbujanjem ponudnikov, da sklepajo pogodbe s podizvajalci;
- (b) preprečevanje morebitnih zlorab prevladujočega položaja in odvisnosti od enega samega dobavitelja;
- (c) izkoriščanje prednosti, ki jih ponujajo predhodne naložbe javnega sektorja, in uporaba pridobljenih spoznanj ter izkušenj in zmožnosti industrije, pri čemer je treba zagotoviti spoštovanje pravil o konkurenčnih razpisnih postopkih;
- (d) naročanje iz različnih virov, kadar je to potrebno, da se zagotovi boljši splošni nadzor nad programom Copernicus ter stroški in časovnim načrtom programa;
- (e) upoštevanje skupnih stroškov v celotni uporabni življenjski dobi proizvoda, storitve ali dela v okviru javnega naročila, kadar je to potrebno.

ODDELEK II

Posebne določbe, ki se uporabljajo za javna naročila

Člen 16

Vzpostavitev pravičnih konkurenčnih pogojev

Javni naročnik sprejme ustrezne ukrepe za vzpostavitev pravičnih konkurenčnih pogojev, kadar lahko predhodna udeležba gospodarskega subjekta pri dejavnostih, povezanih z dejavnostmi, ki so predmet javnega razpisa:

- (a) temu gospodarskemu subjektu omogoči precejšnje prednosti v obliki informacij, zaradi katerih je v boljšem položaju, in se lahko zaradi tega zbudi dvom o spoštovanju načela enake obravnave, ali
- (b) vpliva na običajne pogoje konkurence ali nepristranskost in objektivnost pri oddaji ali izvajanju javnega naročila.

Ti ukrepi ne smejo izkrivljati konkurence ali ogroziti enake obravnave oziroma zaupnosti podatkov, pridobljenih v zvezi s podjetji, njihovimi poslovnimi odnosi in njihovo stroškovno strukturo. Omenjeni ukrepi zato upoštevajo naravo in podrobnosti predvidenega naročila.

Člen 17

Varovanje podatkov

V primeru naročil, ki vključujejo, zahtevajo in/ali vsebujejo tajne podatke, javni naročnik v razpisni dokumentaciji natančno navede vse ukrepe in zahteve, potrebne za zagotavljanje varovanja tajnosti teh podatkov na zahtevani ravni.

Člen 18

Zanesljivost dobave

Javni naročnik v razpisni dokumentaciji natančno navede svoje zahteve glede zanesljivosti dobave in opravljanja storitev v okviru izvajanja javnega naročila.

Člen 19

Javno naročilo s pogojnimi deli

1. Javni naročnik lahko javno naročilo odda v obliki naročila s pogojnimi deli.
2. Naročilo s pogojnimi deli vključuje fiksni del, ki ga spremljata proračunska obveznost in posledična trdna zaveza, da se izvede gradnja ali zagotovijo blago ali storitve, dogovorjeni za ta del naročila, ter enega ali več delov, ki so pogojni tako z vidika proračuna kot z vidika izvedbe. V dokumentaciji javnega naročila se navedejo posebni elementi naročila s pogojnimi deli. Opredeljeni so zlasti predmet naročila, cena ali podrobna pravila o njenem določanju ter podrobna pravila o izvedbi gradenj, zagotavljanju blaga in opravljanju storitev iz vsakega dela.
3. Storitve iz fiksnega dela so skladna celota; to velja tudi za storitve iz vsakega pogojnega dela ob upoštevanju storitev iz vseh prejšnjih delov.
4. Izvajanje posameznega pogojnega dela je predmet odločitve javnega naročnika, o kateri je izvajalec obveščen v skladu s pogoji iz javnega naročila. Kadar je pogojni del potrjen z zamudo ali ni potrjen, lahko izvajalec prejme nadomestilo za zamudo ali nadomestilo za odstop, če je to predvideno v javnem naročilu in pod pogoji, ki so v njem določeni.
5. Če javni naročnik v zvezi s posameznim delom naročila ugotovi, da gradnje, blago in storitve, dogovorjene za ta del, niso bile dokončane ali opravljene, lahko zahteva odškodnino in odpove naročilo, če je to predvideno v naročilu, in pod pogoji, določenimi v njem.

Člen 20

Javna naročila s povračilom stroškov

1. Javni naročnik se lahko pod pogoji iz odstavka 2 odloči za javno naročilo s celotnim ali delnim povračilom stroškov do zgornje cenovne meje.

Cena za plačilo takšnih javnih naročil je povračilo vseh neposrednih stroškov, ki jih ima izvajalec pri izvajanju naročila, kot so stroški dela, materiala, potrošnega blaga ter uporabe opreme in infrastrukture, potrebnih za izvajanje naročila. Tem stroškom se doda pavšalni znesek za kritje posrednih stroškov in dobička ali znesek za kritje posrednih stroškov in premija glede na upoštevanje zastavljenih ciljev glede rezultatov in časovnega razporeda.

2. Javni naročnik se lahko odloči za naročilo s celotnim ali delnim povračilom stroškov, kadar je objektivno nemogoče natančno določiti fiksno ceno in če je mogoče razumno dokazati, da bi bila taka fiksna cena izjemno visoka zaradi negotovosti pri izvajanju javnega naročila, ker:

- (a) javno naročilo vsebuje elemente, ki so zelo kompleksni ali pri katerih je potrebna uporaba nove tehnologije, in zato vključuje velika tehnična tveganja, ali
- (b) se morajo dejavnosti, ki so predmet javnega naročila, iz operativnih razlogov začeti izvajati takoj, čeprav še ni mogoče v celoti določiti fiksne in dokončne cene, ker obstajajo velika tveganja ali ker je izvajanje naročila deloma odvisno od izvajanja drugih naročil.

3. Zgornja cenovna meja pri naročilu s celotnim ali delnim povračilom stroškov je najvišja cena, ki se lahko plača. Prekorači se lahko samo v ustrezno utemeljenih izjemnih primerih s predhodnim soglasjem javnega naročnika.

4. V dokumentaciji javnega naročila s celotnim ali delnim povračilom stroškov se določi naslednje:

- (a) vrsta javnega naročila, in sicer ali gre za javno naročilo s celotnim ali delnim povračilom stroškov z zgornjo cenovno mejo;
- (b) pri javnem naročilu z delnim povračilom stroškov elementi javnega naročila, na katere se nanaša povračilo stroškov;
- (c) višina zgornje cenovne meje;
- (d) merila za oddajo naročil, ki morajo omogočati presojo verodostojnosti predvidenega celotnega proračuna, povračljivih stroškov, mehanizmov za ugotavljanje teh stroškov in dobičkov, navedenih v ponudbi;
- (e) vrsta povečanja iz odstavka 1, ki se uporabi pri neposrednih stroških;
- (f) pravila in postopki za ugotavljanje upravičenosti stroškov, ki jih predvideva ponudnik za izvajanje naročila, v skladu z načeli iz odstavka 5;
- (g) računovodska pravila, ki jih morajo upoštevati ponudnik;
- (h) pri naročilu z delnim povračilom stroškov, ki naj bi se spremenil v naročilo s fiksno in dokončno ceno, parametri takšne spremembe.

5. Stroški, ki jih izkaže izvajalec med izvajanjem naročila s celotnim ali delnim povračilom stroškov, so upravičeni samo:

- (a) če so dejansko nastali med trajanjem naročila, razen stroškov opreme, infrastrukture in neopredmetenih osnovnih sredstev, potrebnih za izvajanje naročila, ki se lahko štejejo za upravičene v višini celotne nabavne vrednosti;
- (b) če so navedeni v oceni celotnega proračuna, ki je lahko revidiran z dopolnili k prvotnemu naročilu;
- (c) če so potrebni za izvajanje naročila;
- (d) če izhajajo iz izvajanja naročila in se mu lahko pripišejo;
- (e) če so prepoznavni, preverljivi, vknjiženi v izvajalčevih računovodskih izkazih in določeni v skladu z računovodskimi standardi, navedenimi v specifikacijah in v naročilu;
- (f) če so v skladu z določbami veljavnega davčnega in socialnega prava;
- (g) če ne odstopajo od pogojev naročila;
- (h) če so razumni, utemeljeni in spoštujejo zahteve dobrega finančnega poslovanja, zlasti v zvezi z gospodarnostjo in učinkovitostjo.

Izvajalec je odgovoren za knjiženje svojih stroškov in za ustrezno vodenje računovodskih evidenc ter vseh drugih dokumentov, potrebnih kot dokazilo, da so stroški, katerih povračilo zahteva, nastali in da so v skladu z načeli iz tega člena. Stroški, ki jih izvajalec ne more utemeljiti, se štejejo za neupravičene in njihovo povračilo se zavrne.

6. Javni naročnik za zagotovitev ustreznega izvajanja naročil s povračilom stroškov opravlja naslednje naloge:
 - (a) določi čim bolj realno zgornjo cenovno mejo, pri čemer omogoči prožnost, potrebno za vključitev tehničnih tveganj;
 - (b) spremeni naročilo z delnim povračilom stroškov v naročilo s fiksno in dokončno ceno v celoti, takoj ko je med izvajanjem naročila tako fiksno in dokončno ceno mogoče določiti. Za ta namen določi parametre preračuna za spremembo naročila s povračilom stroškov v naročilo s fiksno in dokončno ceno;
 - (c) uvede ukrepe spremljanja in nadzora, ki zlasti določajo sistem ocene stroškov;
 - (d) določi ustrezna načela, orodja in postopke za izvajanje naročil, zlasti za ugotavljanje in preverjanje upravičenosti stroškov, ki jih izkaže izvajalec ali njegovi podizvajalci med izvajanjem naročila, in za uvajanje dopolnil k naročilu;
 - (e) preveri, ali izvajalec in njegovi podizvajalci upoštevajo računovodske standarde, določene v naročilu, in izpolnjujejo obveznost predložitve računovodskih dokumentov, ki morajo imeti dokazno vrednost;
 - (f) pri izvajanju naročila stalno preverja učinkovitost načel, orodij in postopkov iz točke (d).

Člen 21

Dopolnila

Javni naročnik in izvajalci lahko naročilo spremenijo z dopolnilom, če to dopolnilo izpolnjuje naslednje pogoje:

- (a) ne spremeni predmeta naročila;
- (b) ne poruši ekonomskega ravnotežja naročila;
- (c) ne uvaja pogojev, ki bi, če bi prvotno obstajali v dokumentaciji javnega naročila, omogočili udeležbo drugih ponudnikov, kot so bili prvotno sprejeti, ali izbiro druge ponudbe, kot je bila prvotno izbrana.

Člen 22

Oddaja naročil podizvajalcem

1. Javni naročnik od ponudnika zahteva, da del javnega naročila odda podizvajalcem s konkurenčnim razpisnim postopkom za podizvajalce na ustreznih ravneh, in sicer podjetjem, ki ne spadajo v skupino, v katero spada sam, zlasti novim ponudnikom na trgu in MSP.
2. Javni naročnik izrazi zahtevani delež naročila, ki se odda podizvajalcem, v obliki razpona med najnižjim in najvišjim deležem. Javni naročnik zagotovi, da je ta delež sorazmeren s predmetom in vrednostjo naročila, ob upoštevanju narave zadevnega področja dejavnosti ter zlasti ugotovljenega stanja konkurence in industrijskega potenciala.
3. Če ponudnik v ponudbi navede, da ne namerava dodeliti nobenega dela naročila podizvajalcem ali da jim namerava dodeliti del, ki je manjši od najnižjega deleža iz odstavka 2, v ponudbi javnemu naročniku hkrati navede razloge za to. Javni naročnik te informacije predloži Komisiji.
4. Javni naročnik lahko zavrne podizvajalce, ki jih izbere kandidat v postopku oddaje glavnega javnega naročila ali ponudnik, izbran za izvajanje javnega naročila. To zavrnitev, ki lahko temelji izključno na merilih, ki se uporabljajo za izbiro ponudnikov za glavno naročilo, pisno utemelji.

POGLAVJE IV

POLITIKA GLEDE PODATKOV IN VARNOSTI

Člen 23

Politika glede podatkov in informacij programa Copernicus

1. S politiko glede podatkov in informacij programa Copernicus, ki se uporablja za ukrepe, financirane v okviru programa Copernicus, se podpirajo cilji iz člena 4 in naslednji cilji:

- (a) spodbujanje uporabe in izmenjave podatkov in informacij programa Copernicus;
- (b) krepitev evropskih trgov za opazovanje Zemlje, zlasti prodajnega sektorja, da se omogočita rast in ustvarjanje delovnih mest;
- (c) prispevanje k trajnemu in neprekinjenemu zagotavljanju podatkov in informacij programa Copernicus;
- (d) podpora evropskim raziskovalnim, tehnološkim in inovacijskim skupnostim.

2. Dostop do podatkov iz namenskih misij in informacij programa Copernicus je popoln, odprt in brezplačen ter pod vnaprej določenimi tehničnimi pogoji omogočen prek platform za razširjanje programa Copernicus, pri čemer veljajo naslednje omejitve:

- (a) pogoji za izdajo dovoljenj v zvezi s podatki in informacijami tretje strani;
- (b) oblike, značilnosti in načini razširjanja podatkov;
- (c) varnostni interesi in zunanji odnosi Unije ali njenih držav članic;
- (d) tveganje motenj v sistemu, ki zagotavlja podatke in informacije programa Copernicus, iz varnostnih ali tehničnih razlogov;
- (e) zagotavljanje zanesljivega dostopa evropskih uporabnikov do podatkov in informacij programa Copernicus.

Člen 24

Pogoji in omejitve v zvezi z dostopom do podatkov in informacij programa Copernicus ter njihovo uporabo

1. Komisija lahko ob upoštevanju politik tretjih strani glede podatkov in informacij ter brez poseganja v pravila in postopke za vesoljsko infrastrukturo in infrastrukturo *in situ*, ki je pod nacionalnim nadzorom ali pod nadzorom mednarodnih organizacij, v skladu s členom 31 sprejme delegirane akte o:

- (a) pogojih in postopkih v zvezi z dostopom do podatkov in informacij programa Copernicus ter njihovo registracijo in uporabo, vključno z načini razširjanja;
- (b) posebnih tehničnih merilih, potrebnih za preprečevanje motenj podatkov in informacij programa Copernicus, vključno s prednostnim dostopom;
- (c) merilih in postopkih za omejitve pridobivanja ali razširjanja podatkov in informacij programa Copernicus zaradi nasprotujočih si pravic.

2. Komisija lahko ob upoštevanju politik tretjih strani glede podatkov in informacij ter brez poseganja v pravila in postopke za vesoljsko infrastrukturo in infrastrukturo *in situ*, ki je pod nacionalnim nadzorom ali pod nadzorom mednarodnih organizacij, v skladu s postopkom pregleda iz člena 30(4) sprejme ukrepe o:

- (a) tehničnih specifikacijah za posredovanje in uporabo podatkov iz namenskih misij, posredovanih sprejemnim postajam ali prek namenskih širokopasovnih povezav postajam, ki niso del programa Copernicus;
- (b) tehničnih specifikacijah za arhiviranje podatkov in informacij programa Copernicus.

3. Komisija v skladu s to uredbo in zadevnimi pravicami tretjih strani določi ustrezne pogoje za izdajo dovoljenj in postopke za podatke iz namenskih misij in informacije programa Copernicus ter za posredovanje satelitskih podatkov sprejemnim postajam ali prek namenskih širokopasovnih povezav postajam, ki niso del programa Copernicus.

Člen 25

Zaščita varnostnih interesov

1. Komisija ob upoštevanju ciljev iz člena 4 oceni varnostni okvir programa Copernicus. V ta namen oceni potrebne varnostne ukrepe, ki so oblikovani za izogibanje vsakršnemu tveganju ali grožnjam interesom ali varnosti Unije ali njenih držav članic, zlasti za zagotavljanje izpolnjevanja načel, določenih v Sklepu 2001/844/ES, ESPJ, Euratom in Sklepu 2013/488/EU.
2. Komisija na podlagi ocene iz odstavka 1 z izvedbenim aktom določi potrebne tehnične specifikacije, povezane z varnostjo programa Copernicus. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopka pregleda iz člena 30(4).
3. Komisiji lahko pri opredelitvi tehničnih specifikacij varnostnega okvira iz odstavka 2 pomagajo neodvisni strokovnjaki držav članic.
4. Svet ne glede na odstavek 2 sprejme ukrepe, ki se izvajajo, kadar bi podatki in informacije programa Copernicus lahko ogrozili varnost Unije ali njenih držav članic.
5. Če se v okviru programa Copernicus pridobivajo ali obdelujejo tajni podatki EU, vsi sodelujoči v tem programu zagotovijo enako raven varovanja tajnih podatkov, kot jo zagotavljajo pravila iz Priloge k Sklepu 2001/844/ES, ESPJ, Euratom in prilog k Sklepu 2013/488/EU.

POGLAVJE V

RAZNO

Člen 26

Mednarodno sodelovanje

1. Na podlagi ustreznih sporazumov lahko v programu Copernicus sodelujejo naslednje države ali mednarodne organizacije:
 - (a) države Evropskega združenja za prosto trgovino (Efta), ki so pogodbenice Sporazuma EGP, v skladu s pogoji iz Sporazuma EGP;
 - (b) države kandidatke in morebitne kandidatke v skladu z ustreznimi okvirnimi sporazumi ali protokolom k sporazumu o pridružitvi o splošnih načelih in pogojih sodelovanja teh držav v programih Unije;
 - (c) Švicarska konfederacija, ostale tretje države, ki niso navedene v točkah (a) in (b), ter mednarodne organizacije, v skladu s sporazumi, ki jih je Unija sklenila s takimi tretjimi državami ali mednarodnimi organizacijami v skladu s členom 218 PDEU ter v katerih so določeni pogoji in podrobna pravila za njihovo sodelovanje.
2. Države ali mednarodne organizacije iz odstavka 1 lahko programu Copernicus zagotovijo finančno podporo ali prispevke v naravi. Ta finančna podpora in prispevki se obravnavajo kot zunanji namenski prejemki v skladu s členom 21(2) finančne uredbe ter so dopustni pod pogoji iz sporazuma, ki je bil sklenjen z zadevno tretjo državo ali mednarodno organizacijo.
3. V okviru programa Copernicus je mogoče usklajevati sisteme za opazovanje Zemlje na mednarodni ravni in s tem povezano izmenjavo podatkov, s čimer se krepi razsežnost in komplementarnost programa na svetovni ravni, ob upoštevanju veljavnih mednarodnih sporazumov in procesov usklajevanja.

Člen 27

Zaščita finančnih interesov Unije

1. Komisija sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da so pri izvajanju ukrepov, ki se financirajo s programom Copernicus, finančni interesi Unije zaščiteni, in sicer z izvajanjem preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in drugim nezakonitim dejanjem ter z učinkovitim preverjanjem, ob odkritju nepravilnosti pa z izterjavo napačno izplačanih zneskov ter po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi upravnimi in finančnimi kaznimi.
2. Komisija ali njeni predstavniki in Računsko sodišče lahko izvajajo revizije na podlagi dokumentacije in na kraju samem pri vseh prejemnikih nepovratnih sredstev, izvajalcih in podizvajalcih, ki so prejeli sredstva Unije na podlagi programa Copernicus.

3. Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) lahko v skladu z določbami in postopki iz Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, ter Uredbe Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 ⁽²⁾, opravlja preiskave, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da bi v zvezi s sporazumom o nepovratnih sredstvih, sklepom o nepovratnih sredstvih ali naročilom, ki se financira v okviru programa Copernicus, ugotovil morebitne primere goljufije, korupcije ali drugih nezakonitih dejanj, ki škodijo finančnim interesom Unije.

4. Brez poseganja v odstavke 1, 2 in 3 sporazumi o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, pogodbe, sporazumi in sklepi o nepovratnih sredstvih, ki izhajajo iz izvajanja programa Copernicus, vsebujejo določbe, ki izrecno pooblaščajo Komisijo, Računsko sodišče in urad OLAF za izvajanje takšnih revizij in preiskav v skladu z njihovimi pristojnostmi.

Člen 28

Lastništvo

1. Unija je lastnik vseh opredmetenih in neopredmetenih sredstev, ustvarjenih ali razvitih v okviru programa Copernicus. V ta namen se v zvezi z obstoječimi lastninskimi pravicami sklenejo dogovori s tretjimi stranmi.
2. Pogoji glede prenosa lastništva na Unijo so določeni v dogovorih iz odstavka 1.
3. Komisija z ustreznim okvirom zagotovi optimalno uporabo sredstev iz tega člena; zlasti karseda učinkovito upravlja pravice intelektualne lastnine, povezane s programom Copernicus, pri čemer upošteva potrebo po varstvu in ovrednotenju pravic intelektualne lastnine Unije, interese vseh zainteresiranih strani ter potrebo po skladnem razvoju trgov in novih tehnologij in neprekinjenosti storitev. V ta namen zagotovi, da javna naročila, sklenjena v okviru programa Copernicus, vsebujejo možnost prenosa pravic intelektualne lastnine ali podeljevanja licenc za te pravice, ki izhajajo iz dela, opravljenega v okviru programa Copernicus.

Člen 29

Pomoč Komisiji

Komisiji lahko pomagajo neodvisni strokovnjaki z različnih področij, povezanih s področjem uporabe programa Copernicus, ki zastopajo široko paleto zainteresiranih strani, vključno s predstavniki uporabnikov programa Copernicus in nacionalnimi subjekti, pristojnimi za področje vesolja, da bi ji zagotovili potrebno tehnično in znanstveno strokovno znanje ter meddisciplinarno in medsektorsko perspektivo, ob upoštevanju ustreznih obstoječih pobud na ravni Unije ter na nacionalni in regionalni ravni.

Člen 30

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor (odbor Copernicus). Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

Odbor Copernicus se sestaja v posebnih sestavah, zlasti kar zadeva varnostne vidike („varnostni odbor“).

2. Odbor Copernicus v skladu s svojim poslovnikom ustanovi forum uporabnikov kot delovno skupino, ki odboru Copernicus svetuje glede vidikov, povezanih z uporabniškimi zahtevami.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.
4. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.
5. Predstavniki subjektov, pooblaščenih za izvajanje nalog v okviru programa Copernicus, so v delo odbora Copernicus, kadar je to potrebno, vključeni kot opazovalci pod pogoji iz poslovnika odbora.
6. V sporazumih, ki jih Unija sklene na podlagi člena 26, je lahko po potrebi predvidena udeležba predstavnikov tretjih držav ali mednarodnih organizacij pri delu odbora Copernicus pod pogoji, določenimi v njegovem poslovniku.

⁽¹⁾ Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

⁽²⁾ Uredbe Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

7. Odbor Copernicus se redno sestaja, po možnosti vsake tri mesece. Komisija na vsakem sestanku predloži poročilo o napredku pri izvajanju programa Copernicus. Ta poročila vsebujejo splošen pregled stanja in napredka pri izvajanju programa Copernicus, zlasti glede upravljanja tveganj, stroškov, časovnega načrta, uspešnosti, javnih naročil in ustreznih nasvetov Komisiji.

Člen 31

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 9(7) in 24(1) se prenese na Komisijo za obdobje trajanja programa Copernicus.
3. Pooblastilo iz člena 9(7) in člena 24(1) lahko kadar koli prekliche Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v njej. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
5. Delegirani akti, sprejeti v skladu s členoma 9(7) in 24(1), začnejo veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 32

Ocena

1. Komisija najpozneje do 31. decembra 2017 po posvetovanju z ustreznimi zainteresiranimi stranmi pripravi ocenjevalno poročilo o uresničevanju ciljev vseh nalog, financiranih v okviru programa Copernicus, in sicer z vidika njihovih rezultatov, učinkov in dodane vrednosti na evropski ravni, ter o učinkovitosti porabe sredstev. V oceni obravnava nadaljnjo ustreznost vseh ciljev, prispevek ukrepov k ciljem iz člena 4, uspešnost organizacijske strukture in obseg izvedenih storitev. Vanjo vključi tudi oceno morebitnega sodelovanja ustreznih evropskih agencij (tudi Agencije za evropski GNSS) in ji po potrebi priloži ustrezne zakonodajne predloge.

V oceni se ocenijo zlasti učinki politike glede podatkov in informacij programa Copernicus na zainteresirane strani, uporabnike, vpliv na podjetja ter na domače in zasebne naložbe v infrastrukturo za opazovanje Zemlje.

2. Komisija izvede oceno iz odstavka 1 v tesnem sodelovanju z izvajalci in uporabniki programa Copernicus ter preuči učinkovitost in uspešnost programa ter njegovo prispevanje k ciljem iz člena 4. Komisija rezultate teh ocen sporoči Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij ter po potrebi predlaga ustrezne ukrepe.
3. Komisija lahko – po potrebi ob pomoči neodvisnih subjektov – oceni načine izvedbe projektov in vpliv njihove izvedbe, da bi ugotovila, ali so bili cilji, vključno s cilji varstva okolja, doseženi.
4. Komisija lahko od države članice zahteva, da zagotovi posebno oceno ukrepov in z njimi povezanih projektov, financiranih v okviru te uredbe, ali da ji po potrebi zagotovi informacije in pomoč, potrebne za oceno teh projektov.

Člen 33

Razveljavitev

1. Uredba (EU) št. 911/2010 se razveljavi.
2. Vsi ukrepi, sprejeti na podlagi Uredbe (EU) št. 911/2010, ostanejo veljavni.
3. Sklicevanja na razveljavljeno Uredbo (EU) št. 911/2010 štejejo za sklicevanja na to uredbo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge.

Člen 34

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2014.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 3. aprila 2014

Za Evropski parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

Predsednik

D. KOURKOULAS

PRILOGA

Korelacijska tabela iz člena 33

Uredba (EU) št. 911/2010	ta uredba
člen 1	člen 1
člen 2	členi 2, 5, 6 in 7
člen 3	–
člen 4	členi 4, 9, 10, 11, 13 in 26
člen 5	členi 5, 9, 11 in 13
člen 6	členi 14 do 22
člen 7	člena 9 in 26
člen 8	člen 8
člen 9	členi 23, 24 in 25
člen 10	člena 24 in 31
člen 11	člen 31
člen 12	člen 31
člen 13	členi 23, 24 in 25
člen 14	člena 4 in 32
člen 15	člena 9 in 12
člen 16	člen 30
člen 17	člen 30
člen 18	člen 27
člen 19	člen 34
Priloga	člen 4